Số văn bản: 01/2020/PCP
Hà Nội, ngày 12 tháng 02 năm 2020

Kính gửi: Chủ tịch Ủy Ban nhân dân thành phố Hà Nội
Giám đốc Sở Nông nghiệp & Phát triển nông thôn Hà Nội

Về việc: Kiến nghị quan tâm, chỉ đạo để nhanh chóng triển khai thực hiện dự án mở rộng Trung tâm Cứu hộ động vật hoang dã ("ĐVHD") Hà Nội

Thưa Ông,

Trung tâm Cứu hộ động vật hoang dã Hà Nội được thành lập từ năm 1996 (theo Quyết định số 2031/QĐ-UBND) và được tổ chức lại vào năm 2013 (theo Quyết định số 4018/QĐ-UBND ngày 28/6/2013) của Ủy ban nhân dân thành phố Hà Nội. Đây là một trong những đơn vị đầu tiên trên cả nước được thành lập thực hiện chức năng cứu hộ, bảo tồn, nhân nuôi sinh sản, tổ chức nghiên cứu nguồn ĐVHD các thế hệ sau (F2).

Mặc dù là trung tâm cứu hộ ĐVHD đa loài quy mô và giàu kinh nghiệm nhất Việt Nam, Trung tâm cứu hộ ĐVHD Hà Nội vẫn khó có thể tiếp tục đáp ứng nhu cầu cứu hộ ĐVHD ngày một tăng cao. Năm 2016, Ủy ban nhân dân thành phố Hà Nội đã ban hành Công văn số 4482/UBND-KT trong đó **đồng ý về mặt nguyên tắc** việc mở rộng Trung tâm cứu hộ ĐVHD Hà Nội để tăng cường cơ sở hạ tầng kỹ thuật, góp phần nâng cao hiệu quả công tác cứu hộ tại chỗ cũng như nuôi bán hoang dã các loài động vật tại đây. Tuy nhiên, đến thời điểm hiện nay vẫn chưa có động thái nào từ các cơ quan chức năng có liên quan trong việc giải phóng mặt bằng và thực hiện dự án nói trên.

Đánh giá cao vai trò và nỗ lực của Trung tâm cứu hộ ĐVHD Hà Nội trong quá trình cứu hộ và chăm sóc ĐVHD suốt hơn 24 năm qua, Chúng tôi - đại diện **16** tổ chức hoạt động trong lĩnh vực bảo tồn tại Việt Nam[1], kính kiến nghị Ông quan tâm, xem xét, tích cực chỉ đạo các cơ quan chức năng có liên quan triển khai thực hiện dự án mở rộng Trung tâm cứu hộ ĐVHD Hà Nội trong năm 2020 vì những lý do như sau:

---

[1]*Tổ chức Động vật Châu Á, Trung tâm Hành động Liên kết vì Môi trường và Phát triển (CHANGE/WildAid Vietnam) Trung tâm Giáo dục Thiên nhiên (ENV), Tổ chức Fauna & Flora International (FFI), Trung tâm bảo tồn động vật hoang dã nước Việt (Four Paws Viet), Tổ chức Freeland, Tổ chức Free the Bears, Tổ chức Humane Society International, Trung tâm Con người và Thiên nhiên (PanNature), Trung tâm Nghiên cứu và Bảo tồn Động vật hoang dã (Save Vietnam's Wildlife), Chương trình Bảo tồn Rùa Châu Á – Indo-Myanmar Conservation (ATP/IMC), Tổ chức TRAFFIC, Tổ chức WildAct Vietnam, Tổ chức WCS, Tổ chức Bảo vệ Động vật Thế giới, và Tổ chức Quốc tế về Bảo tồn thie□n nhie□n tại Vie□t Nam (WWF – Vie□t Nam).*

1. Đảm bảo khả năng và hiệu quả cứu hộ ĐVHD tại Trung tâm

Theo Thông tư 90/2008/TT-BNN (hiện đang có hiệu lực) và Thông tư 29/2019/TT-BNNPTNT *quy định xử lý động vật rừng là tang vật, vật chứng; động vật rừng do tổ chức, cá nhân tự nguyện giao nộp Nhà nước* (có hiệu lực từ ngày 20/02/2020 tới đây), biện pháp "cứu hộ động vật rừng" là biện pháp ưu tiên thứ hai sau biện pháp "thả động vật rừng về môi trường tự nhiên". Tuy thả động vật rừng về môi trường tự nhiên là biện pháp ưu tiên hàng đầu nhưng đây là một biện pháp khá khó khăn và đòi hỏi nhiều nỗ lực của các bên có liên quan. Trên thực tế, để tái thả ĐVHD về tự nhiên nhằm đảm bảo ý nghĩa bảo tồn loài và bảo vệ đa dạng sinh học cần đáp ứng những điều kiện khắt khe như xác định đúng vùng cư trú tự nhiên của động vật hay đánh giá chất lượng hệ sinh thái khu vực tái thả. Bên cạnh đó, các cá thể ĐVHD bị buôn bán, vận chuyển hoặc nuôi, nhốt trái phép thường ở trong tình trạng sức khỏe yếu hoặc mất tập tính tự nhiên. Do đó, việc ngay lập tức tái thả các cá thể ĐVHD này về tự nhiên là không khả thi. Thay vào đó, biện pháp chuyển giao ĐVHD về trung tâm cứu hộ là biện pháp phù hợp và được khuyến khích thực hiện.

Thực tế, từ khi thành lập, Trung tâm cứu hộ ĐVHD Hà Nội luôn sẵn sàng tiếp nhận, chăm sóc và cứu chữa cho các cá thể ĐVHD do săn bắt, buôn bán, vận chuyển bất hợp pháp bị tịch thu hoặc ĐVHD do các tổ chức, cá nhân tự nguyện chuyển giao, hiến tặng để cứu hộ. Theo yêu cầu của cơ quan chức năng địa phương, các cán bộ trung tâm vẫn tiến hành cứu hộ và tiếp nhận ĐVHD từ khắp các địa phương trên cả nước. Trong nhiều trường hợp, ĐVHD được các trung tâm cứu hộ khác tiếp nhận nhưng sau đó vẫn được chuyển giao đến Trung tâm cứu hộ ĐVHD Hà Nội do không đủ năng lực chuyên môn và kỹ thuật chăm sóc, cứu hộ loài ĐVHD đó. Tình trạng buôn bán ĐVHD trái phép đang diễn biến phức tạp như hiện nay đặt ra nhu cầu cứu hộ ĐVHD rất lớn. Tuy nhiên, với diện tích 1 ha và hiện đang chăm sóc hơn 400 cá thể ĐVHD (hơn 30 loài) trong đó có nhiều loài thú lớn như hổ, gấu… đã tạo ra nhiều áp lực đối với Trung tâm cứu hộ ĐVHD Hà Nội.

Trong thời gian vừa qua, Trung tâm cứu hộ ĐVHD Hà Nội đã tiến hành tái thả thành công rất nhiều loài ĐVHD về lại môi trường tự nhiên. Tuy nhiên, việc phục hồi chức năng của ĐVHD (cả về sức khỏe và bản năng tự nhiên) để tái thả đòi hỏi không gian và diện tích rộng lớn hơn. Vì vậy, chúng tôi tin rằng tỷ lệ tái thả ĐVHD tại Trung tâm còn có thể cao hơn nếu việc mở rộng Trung tâm như dự kiến được thực hiện.

Mặt khác, các yêu cầu và tiêu chuẩn quốc tế về phúc lợi động vật trong nuôi, nhốt ĐVHD đang ngày càng được nâng cao. Là một đơn vị có cơ sở vật chất tốt nhất trong các trung tâm cứu hộ thuộc khối Nhà nước, nhưng cơ sở vật chất của Trung tâm cứu hộ ĐVHD Hà Nội vẫn chưa đáp ứng được tiêu chuẩn quốc tế. Việc mở rộng Trung tâm cứu hộ ĐVHD Hà Nội sẽ tạo điều kiện để Trung tâm tiến hành quy hoạch lại hệ thống chuồng trại phù hợp với tiêu chuẩn quốc tế để nâng cao phúc lợi cho các loài ĐVHD được nuôi nhốt tại đây.

2. Tạo tiền đề cho hoạt động nghiên cứu, nhân nuôi ĐVHD phục vụ bảo tồn

Một trong những chức năng quan trọng của Trung tâm cứu hộ ĐVHD Hà Nội là nhân nuôi sinh sản ĐVHD phục vụ mục đích bảo tồn. Với nguồn gen các loài ĐVHD đa dạng, phong phú trong đó có nhiều loài ĐVHD đặc hữu, nguy cấp, quý, hiếm được nuôi, nhốt tại Trung tâm, Trung tâm cứu hộ ĐVHD Hà Nội có nhiều cơ hội để thực hiện hoạt động nghiên cứu, nhân nuôi ĐVHD phục vụ mục đích bảo tồn. Tuy nhiên, hiện hoạt động này chưa được triển khai tại Trung tâm do đòi hỏi nhiều không gian.

Việc mở rộng Trung tâm cứu hộ ĐVHD Hà Nội cùng với việc tăng cường các thông tin trực quan về các loài ĐVHD cũng sẽ phát triển tiềm năng du lịch, hỗ trợ hoạt động nâng cao nhận thức cũng như tạo điều kiện cho các chương trình trao đổi quốc tế và xin tài trợ cho các hoạt động của Trung tâm để góp phần giảm bớt áp lực cho ngân sách Nhà nước.

Chính vì vậy, một lần nữa, Chúng tôi kính kiến nghị Ông chỉ đạo các cơ quan chức năng nhanh chóng triển khai thực hiện dự án mở rộng Trung tâm cứu hộ ĐVHD Hà Nội trong năm 2020 cũng như nâng cao khả năng và chất lượng cứu hộ ĐVHD tại Việt Nam. Chúng tôi tin rằng, với kinh nghiệm 24 năm trong lĩnh vực cứu hộ ĐVHD, Trung tâm cứu hộ ĐVHD Hà Nội xứng đáng được cải tạo, nâng cấp để thực hiện tốt hơn nữa chức năng, nhiệm vụ của mình cũng như có điều kiện đào tạo thêm nguồn nhân lực cho cả nước về công tác cứu hộ trong thời gian tới.

Trân trọng./.

ĐẠI DIỆN TỔ CHỨC ĐỘNG VẬT CHÂU Á

Ông Tuan Bendixsen, Trưởng Đại diện tại Việt Nam

ĐẠI DIỆN TRUNG TÂM HÀNH ĐỘNG LIÊN KẾT VÌ MÔI TRƯỜNG VÀ PHÁT TRIỂN (CHANGE/WILDAID VIỆT NAM)

Hoàng Thị Minh Hồng

Bà Hoàng Thị Minh Hồng, Giám đốc

ĐẠI DIỆN TRUNG TÂM GIÁO DỤC THIÊN NHIÊN (ENV)

TRUNG TÂM GIÁO DỤC THIÊN NHIÊN

Bà Bùi Thị Hà, Phó Giám đốc

ĐẠI DIỆN TỔ CHỨC FAUNA & FLORA INTERNATIONAL

Ông Josh Kempinski, Giám đốc Quốc gia - FFI Việt Nam

ĐẠI DIỆN TRUNG TÂM BẢO TỒN ĐỘNG VẬT HOANG DÃ NƯỚC VIỆT (FOUR PAWS VIET)

Bà Ngô Thị Mai Hương, Giám đốc

ĐẠI DIỆN TỔ CHỨC FREELAND

Bà Đặng Thị Thủy, Cán bộ Chương trình Tổ chức Freeland tại Việt Nam

ĐẠI DIỆN TỔ CHỨC FREE THE BEARS

Ông Nguyễn Văn Dũng, Giám đốc Chương trình Việt Nam

ĐẠI DIỆN TỔ CHỨC HUMANE SOCIETY INTERNATIONAL

Bà Thẩm Thị Hồng Phượng, Giám đốc quốc gia

ĐẠI DIỆN TRUNG TÂM CON NGƯỜI VÀ THIÊN NHIÊN (PANNATURE)

Ông Trịnh Lê Nguyên, Giám đốc

ĐẠI DIỆN TRUNG TÂM NGHIÊN CỨU VÀ BẢO TỒN ĐỘNG VẬT HOANG DÃ (SAVE VIETNAM'S WILDLIFE)

Nguyễn Văn Thái, Giám đốc

ĐẠI DIỆN CHƯƠNG TRÌNH BẢO TỒN RÙA CHÂU Á – INDO-MYANMAR CONSERVATION (ATP/IMC)

Ông Timothy McCormack, Giám đốc

ĐẠI DIỆN TỔ CHỨC TRAFFIC

Bà Sarah Ferguson, Trưởng Đại diện TRAFFIC - Việt Nam

ĐẠI DIỆN TỔ CHỨC WILDACT VIETNAM

Bà Nguyễn Thị Thu Trang, Giám đốc

ĐẠI DIỆN TỔ CHỨC WCS

Bà Hoàng Bích Thủy, Giám đốc Chương trình Việt Nam

ĐẠI DIỆN TỔ CHỨC BẢO VỆ ĐỘNG VẬT THẾ GIỚI

Ông Lê Duy Phương, Cán bộ Chương trình Việt Nam

TỔ CHỨC QUỐC TẾ VỀ BẢO TỒN THIÊN NHIÊN TẠI VIỆT NAM

Ông Ben Rawson, Giám đốc Bảo tồn và Phát triển Chương trình